

Sterilisatie van de man (vasectomie)

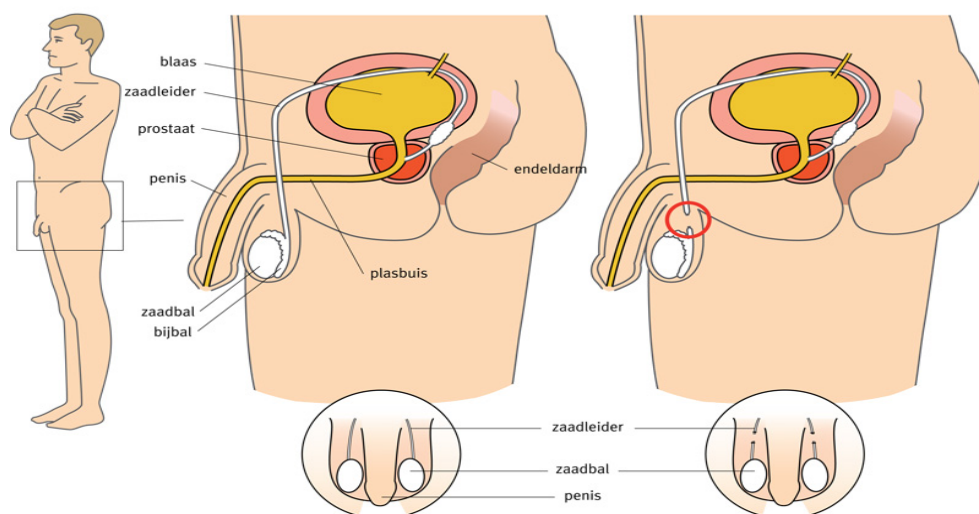
Informatie voor patiënten — Huisartsenpraktijk Linschoten

In het kort

- Sterilisatie is een kleine ingreep waarbij links en rechts een stukje zaadleider wordt weggehaald en de zaadleiders worden afgesloten.
- Er komt dan alleen nog maar vocht zonder zaadcellen uit de penis.
- Voor de rest blijft alles hetzelfde, ook het klaarkomen.
- Sterilisatie is de meest betrouwbare methode om zwangerschap te voorkomen.
- Bij hoge uitzondering kunnen mannen die gesteriliseerd zijn na verloop van tijd toch opeens weer vruchtbaar worden.

Wat is een sterilisatie?

Voor sterilisatie van de man is een kleine ingreep nodig. Hierbij worden de zaadleiders doorgesneden, ingekort en afgebonden. De zaadcellen kunnen dan niet meer naar buiten. Bij het klaarkomen komt alleen het vocht vrij, zonder zaadcellen.

Bron: Thuisarts.nl — Schematische weergave van de sterilisatie

Voor de sterilisatie

- Als je vroeger (als kind) al eens geopereerd bent in je balzak, vertel dat dan. Na een vroegere operatie is sterilisatie vaak wat ingewikkelder. Het moet dan eventueel onder narcose in het ziekenhuis gebeuren.
- Als je bloedverdünnende medicijnen gebruikt, zoals acetylsalicylzuur, clopidogrel, apixaban, rivaroxaban of acenocoumarol, dan moet je daar soms een aantal dagen voor de ingreep mee stoppen. Je bespreekt van tevoren óf en, zo ja, wanneer je kunt stoppen met de medicijnen.

- Als je een pacemaker hebt, kan de gekozen techniek niet bij jou worden toegepast. Bespreek dan met ons welke alternatieven er zijn.

Vorbereiding

- Scheer 1 of 2 dagen voor de ingreep je balzak en het gebied rond de balzak en penis. Scheer voorzichtig zodat je geen wondjes maakt.
- We raden je aan om op de dag vóór en op de dag van de ingreep geen alcohol te drinken, omdat dit de kans op nabloedingen vergroot.
- Je kunt voor de ingreep normaal eten en drinken.
- Doe een strakke onderbroek of zwembroek aan. Dit geeft na de ingreep steun aan de balzak.
- Leg een koelelement, cold pack of ijsblokjes in het vriesvak. Eenmaal thuis na de ingreep kun je deze op je balzak leggen tegen pijn en zwelling.
- Je mag na de ingreep zelf niet rijden. Zorg ervoor dat iemand je na de ingreep naar huis brengt.

De sterilisatie

Allereerst wordt je balzak aan één kant afgetast totdat de zaadleider is gevonden. Met een prik wordt de huid en de zaadleider die er vlak onder ligt verdoofd. Er wordt een sneetje van een tot twee centimeter boven in de balzak gemaakt. Vervolgens wordt de zaadleider blootgelegd en met twee klemmetjes vastgezet. Er wordt een stukje van ongeveer een centimeter tussenuit gesneden. Beide uiteinden van de zaadleider worden dichtgebonden. Het sneetje in de huid wordt soms gehecht met een oplosbare hechting, maar meestal is het wondje zo klein dat dit niet nodig is. Hetzelfde gebeurt aan de andere kant.

De hele ingreep duurt gemiddeld 20 tot 25 minuten. Je partner kan niet bij de ingreep aanwezig zijn.

De ingreep wordt uitgevoerd door huisarts Daniël Bosman, getraind bij de urologie van het regionale ziekenhuis. Hij wordt geassisteerd door collega huisarts Karen Damen.

Na de sterilisatie

Direct na de ingreep moet je een strakke onderbroek aantrekken. De strakke onderbroek drukt je ballen tegen je onderbuik. Daardoor staat er minder spanning op de zaadleiders.

Koel bij thuiskomst de balzak met het koelelement. Houd het koelelement niet tegen de blote huid. Wikkel er een theedoek omheen of leg het tegen het ondergoed aan. Koel maximaal 10 minuten en leg het dan weer even weg. Dit kun je een aantal keren herhalen. Dit maakt de kans op bloedingen of zwelling wat minder.

De verdoving is na twee tot drie uur uitgewerkt. Als pijnstilling mag je paracetamol innemen, of eventueel ibuprofen.

- De eerste paar dagen kan de balzak nog gevoelig en wat gezwollen zijn. Dan is het prettig om een strakke onderbroek te blijven dragen.
- De huid van je balzak rond de wondjes kan wat blauw gaan zien.
- Doe het de eerste dagen rustig aan om bloeding en zwelling te voorkomen. Het is verstandig om één of twee dagen vrij te nemen.

- Houd er rekening mee dat je de eerste week na de ingreep geen zwaar lichamelijk werk mag verrichten. Ook mag je nog niet fietsen of sporten.
- De eerste week na de ingreep kun je beter niet vrijen of masturberen. Soms kunnen bloedvaatjes in het wondgebied hierdoor weer opengaan.
- Douchen mag, al vanaf de eerste dag na de ingreep.
- Het kan zijn dat je een bobbeltje van een paar millimeter blijft voelen op de plek waar de zaadleider is gehecht. Dit is normaal littekenweefsel.

Kosten

De sterilisatie kost **€ 489,50** voor de intake, ingreep en nazorg. Dit kun je na de ingreep met pin of via overboeking betalen.

Na 12 weken komt daar nog circa **€ 40** bij voor spermacontrole in het laboratorium.

De ingreep wordt niet vergoed vanuit de basisverzekering. Bij een aanvullend pakket wordt de ingreep soms wel vergoed — dit kun je vinden in je polis. Ook als de ingreep wordt vergoed, betaal je de ingreep zelf aan ons en dien je vervolgens de factuur in bij je zorgverzekeraar.

Complicaties

Soms kunnen er de eerste paar dagen klachten optreden:

- **Nabloeden:** de wondjes kunnen een beetje nabloeden. Dat kan geen kwaad. Doe eventueel wat verbandgaas in je onderbroek en leg dat tegen de wondjes aan.
- **Bloeduitstorting:** er kan een bloeduitstorting ontstaan. Hierdoor wordt de huid van je balzak blauw. Meestal gaat het om een kleine blauwe plek, soms zijn ze wat groter. Dat kan geen kwaad.
- **Zwelling:** soms kan je balzak flink opzwellen (2-3x zo groot worden) omdat er een nabloeding is ontstaan. Neem dan contact op met onze huisartsenpraktijk.
- **Napijn:** na de ingreep kun je pijn hebben. Deze pijn is niet heftig maar wat zeurend. Sommige mannen geven het aan als 'een zwaar gevoel'. Heel zelden blijft dit gevoel na de ingreep voor lange tijd aanhouden.
- **Ontsteking:** een wond kan gaan ontsteken. Als alleen de huid om het wondje rood is, herstelt dit meestal vanzelf.
- **(Bij-)balontsteking:** het gebeurt zelden dat de bal gaat ontsteken. De balzak kan dan rood, dik en pijnlijk worden en gaan gloeien. Er kan pus uit het wondje komen. Meestal krijg je hierbij ook koorts. Als dat zo is, bel dan met onze praktijk.

Hoe gaat het verder na sterilisatie?

Houd er rekening mee dat je de eerste drie maanden nog vruchtbaar bent!

Het duurt twee tot drie maanden voordat alle zaadcellen uit het zaadvocht zijn verdwenen. Na drie maanden moet je wat zaadvocht inleveren bij het laboratorium. In het laboratorium wordt het zaad onder een microscoop onderzocht om er zeker van te zijn dat er geen levende zaadcellen meer in zitten.

Je kunt pas onbeschermd vrijen als de uitslag van het zaadonderzoek aangeeft dat het veilig is. Tot die tijd moet je een voorbehoedmiddel blijven gebruiken.

Sterilisatie beschermt niet tegen seksueel overdraagbare aandoeningen (soa).

Vruchtbaar worden

Van de 200 mannen die zijn gesteriliseerd zijn er uiteindelijk een of twee die weer vruchtbaar worden. De kans op zwangerschap na sterilisatie van de man blijft toch kleiner dan bij veel andere vormen van anticonceptie, zoals de anticonceptiepil, de spiraal of het condoom.

Hersteloperatie

Een sterilisatie is definitief. Een hersteloperatie is een moeizame aangelegenheid en veel mannen blijven daarna toch onvruchtbaar.

Wil je een kennismakingsgesprek of direct de ingreep inplannen?

Neem contact met ons op of meld je aan via het formulier op onze website.

Telefoon: 0348-412403

Website: www.huisartsenpraktijklinschoten.nl/vasectomie

E-mail: info@huisartsenpraktijklinschoten.nl

Een verwijzing is niet noodzakelijk, maar mag wel. Je huisarts kan via ZorgDomein naar onze praktijk verwijzen voor deze ingreep (zoek op 'sterilisatie man', vervolgens 'Linschoten').